

GROENTEN EN FRUIT

Gezond voor de Nederlandse
economie en samenleving

NEDERLAND WERELDSPELER IN VERSE GROENTEN EN FRUIT

(Bron: LEI, Eurostat 2014)

NEDERLAND WERELDSPELER

Nederland is een wereldspeler op het gebied van groenten en fruit. Het groente- en fruitcluster is de derde exportsector van Nederland, goed voor een bedrag van bijna € 14 miljard (inclusief verwerkte producten). Nederland exporteert verse groenten en fruit naar 150 landen over de hele aarde. Drie op de vier landen wereldwijd heeft dus groenten en fruit uit Nederland in het winkelschap liggen!

Nederland geldt als een van de meest productieve landen. Onze telers hebben in 2014 voor € 2,9 miljard omgezet aan verse groenten en fruit. Binnen de Europese Unie staat Nederland op de vijfde plaats in de productie van groenten en op de tiende wat betreft fruit. Ook in de verslogistiek speelt Nederland een sleutelrol.

**IN DE EUROPESE UNIE IS NEDERLAND
VIJFDE IN DE PRODUCTIE VAN
GROENTEN EN TIENDE IN FRUIT.**

Ruim zeventig procent van het ingevoerde fruit en meer dan tachtig procent van de ingevoerde groenten wordt opnieuw uitgevoerd. Bijna driekwart van de Nederlandse teelt van groenten en fruit wordt geëxporteerd. Nederland heeft hierdoor in de wereld een unieke draaischijffunctie.

“De groente- en fruitsector is van belang voor onze gezondheid en de vitaliteit van onze economie. Dit boekje toont dat Nederland een wereldspeler is en laat zien wat de bijdrage aan onze export en werkgelegenheid is. Om op dit niveau te blijven, is een goede onderlinge samenwerking en internationalisering noodzakelijk. De kennis en het ondernemerschap daarvoor hebben we in huis.”

Hans Hoogeveen
Directeur Generaal Agro,
Ministerie van Economische Zaken

De groente- en fruitsector vormt een bruisend, innovatief cluster binnen ondernemend Nederland. Rondom productie, handel en retail spelen legio organisaties een belangrijke rol. Denk bijvoorbeeld aan brancheorganisaties, onderwijs- en kennisinstellingen, overheden, NGO's en banken. Nederlandse producten en kennis zijn nodig om veilige, gezonde en lekkere producten te garanderen. Voor de huidige consument en negen miljard toekomstige wereldburgers.

Groenten en fruit, de natuurlijke oplossing voor een gezonde maatschappij!

TOP 5 MEEST GETEELDE GROENTEN EN FRUIT IN NEDERLAND

(Bron: CBS 2013; in kilo's)

TOP 5 DOOR NEDERLAND GEÏMPORTEERDE GROENTEN EN FRUIT

(Bron: Eurostat 2014; in kilo's)

VERSE GROENTEN EN FRUIT ZIJN MET

€ 3,4 MILJARD

VAN GROOT BELANG VOOR NEDERLANDSE SUPERMARKTEN

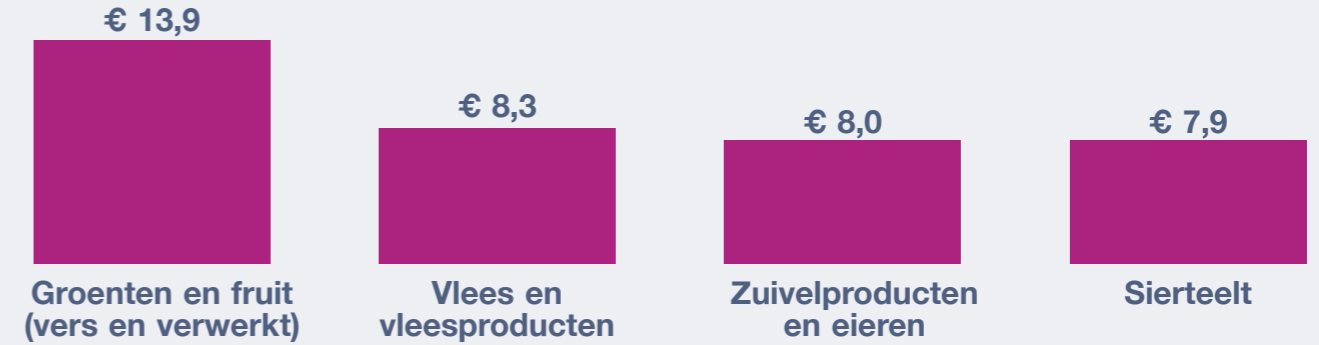
(Bron: Nielsen 2013)

WAAR KOMEN VERSE GEÏMPORTEERDE GROENTEN EN FRUIT VANDAAN?

- 1 SPANJE
- 2 ZUID-AFRIKA
- 3 CHILI
- 4 PERU

(Bron: Eurostat 2014; in waarde)

EXPORTKAMPIOEN AGROSECTOREN IN 2013

(Bron: CBS; in miljard euro's)

TOP 10 EXPORTWAARDEN VERSE GROENTEN EN FRUIT IN 2013

(Bron: Eurostat; in miljoen euro's uit Nederland)

GROOT BELANG VOOR DE GEZONDHEID

mineralen

lycopeen

betacaroteen

kalium

vezels

vitamine C

anti-oxidanten

sporenelementen

B-vitaminen

eiwitten

Een toename van de consumptie van groenten en fruit van 156 gram per persoon per dag bespaart volgens de huidige kennis minimaal **€ 2,7 MILJARD** zorgkosten in de komende 20 jaar.

(Bron: raming door Berenschot op basis van cijfers van het RIVM)

GROENTEN & FRUIT: DE NATUURLIJKE SLEUTEL TOT GEZONDHEID

Groenten en fruit zitten bomvol vitamines, mineralen, vezels, sporenelementen en natuurlijke eiwitten (in het geval van paddenstoelen). Bovendien bevatten groenten en fruit doorgaans weinig vet en calorieën, terwijl ze wel de maag vullen. Zeelui ontdekten in de Middeleeuwen al dat het eten van citrusvruchten een probaat middel was tegen scheurbuik. Dit inzicht was de basis voor de ontdekking van vitamine C.

Het is algemeen erkend dat het eten van voldoende groenten en fruit van groot belang is voor de gezondheid. Naast gezond leven en bewegen, speelt voeding een sleutelrol in het voorkomen van aandoeningen als hart- en vaatziekten, beroertes, diabetes, obesitas en verschillende vormen van kanker.

**“ZORG DAT DE HELFT VAN JE BORD
UIT GROENTEN EN FRUIT BESTAAT!”
DEZE AANBEVELING VAN DE
AMERIKAANSE OVERHEID VERDIENT
GROTERE BEKENDHEID.**

Stichting Voeding Leeft heeft proefondervindelijk aangetoond dat een gezonde voeding en gezonde leefstijl zelfs diabetes type 2 kan omkeren (www.keerdiabetesom.nl).

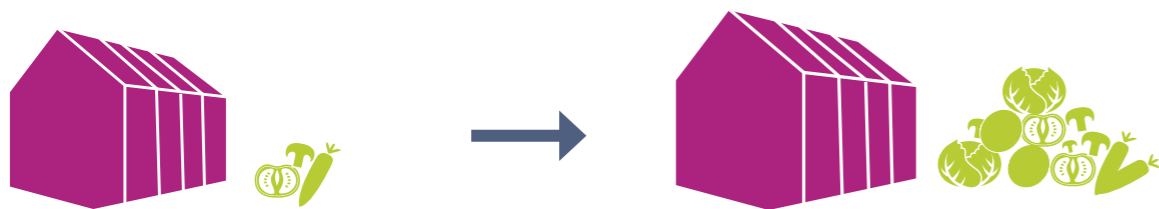
“Met kleurrijke groenten is zoveel mogelijk. Dat verdient een prominenter plek op het bord, in plaats van aan de zijkant als versiering. Zeker ook bij kindermenu's. Het is niet lekker OF gezond, het is lekker EN gezond.”

Henk Reinen
MT lid directie VGP, Ministerie van VWS

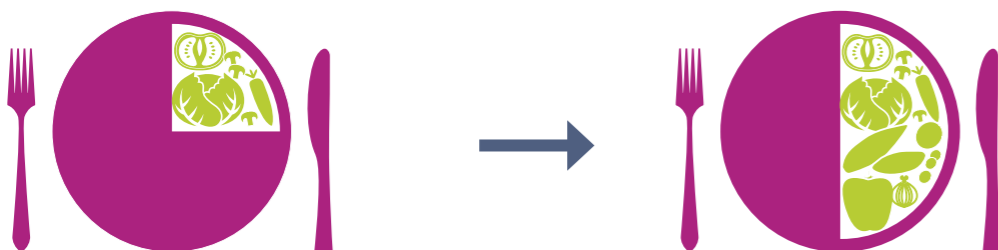
De Nederlandse Gezondheidsraad adviseert voor volwassenen een dagelijkse consumptie van 200 gram groenten en 200 gram fruit. In Nederland eten we gemiddeld ongeveer de helft. Dit ondanks sterke aanwijzingen dat een hogere consumptie van groenten en fruit leidt tot een langer, gezonder en vitaler leven. Het doorrekenen van cijfers van het RIVM laat zien dat een extra portie van 156 gram groenten en fruit per dag (voldoende om aan de aanbevelingen te voldoen), een besparing van € 2,7 miljard aan zorgkosten kan opleveren in de komende 20 jaar.

“Zorg dat de helft van je bord uit groenten en fruit bestaat!” Deze aanbeveling van de Amerikaanse overheid verdient daarom grotere bekendheid. Daarnaast is het vergroten van het aantal eetmomenten van groenten en fruit, bijvoorbeeld door ze tussendoor of tijdens de lunch te eten, een goede manier om de consumptie te verhogen. De Nederlandse groente- en fruitsector staat klaar om deze gezondheidstappen te ondersteunen.

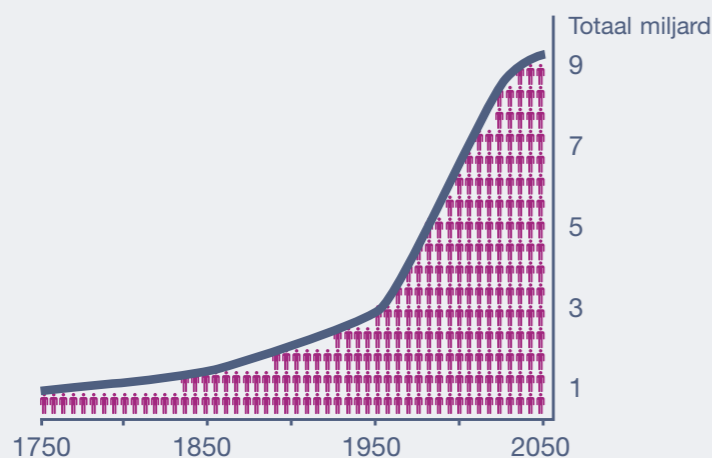
HOGERE GROENTEPRODUCTIE IS NODIG VOOR DE GROEIENDE WERELDBEVOLKING

HOGERE GROENTECONSUMPTIE IS NODIG VOOR EEN GEZONDE WERELDBEVOLKING

WERELDBEVOLKING GROEIT, NAAR CA. 9 MILJARD IN 2050

(Bron: Verenigde Naties)

GEZOND EN DUURZAAM ETEN VOOR 9 MILJARD MENSEN

Bij het huidige landbouwareaal en de huidige stand van de productiviteit in de wereld hebben we in 2050 vier wereldbollen nodig om iedereen van voldoende eten te voorzien. Het mondiale voedselsysteem staat nu al onder druk door klimaatverandering, tekorten aan water, toenemende inkomens en ontbossing. De Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties voorspelt dat de vraag naar voedsel met de helft zal toenemen de komende twee decennia.

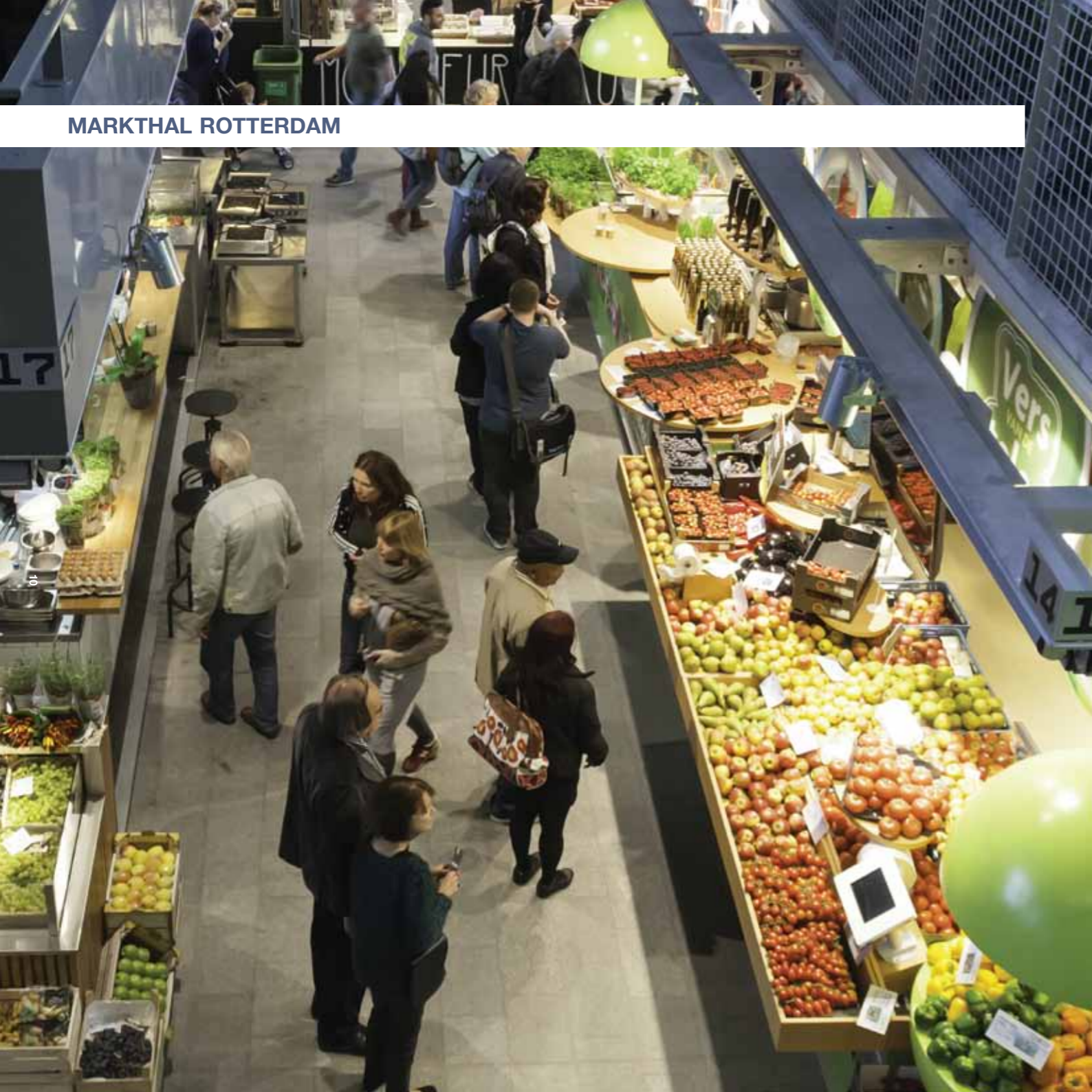
STRENGE EISEN TIJDENS PRODUCTIE, VERWERKING EN DISTRIBUTIE VAN GROENTEN EN FRUIT DRAGEN BIJ AAN VEILIGE PRODUCTEN.

Dankzij toenemende welvaart verandert ook het eetpatroon richting hogere kwaliteit groenten en fruit en meer dierlijke eiwitten. De productiviteit moet omhoog, de milieuoetafdruk omlaag. De Nederlandse agro- en foodsector laat al jaren zien dat intensivering en verduurzaming hand in hand kunnen gaan. Wereldwijd is er een grote behoefte aan Nederlandse kennis, technologie en organisatiekunde. Minister Kamp van Economische Zaken gaf deze marktkans weer als: "Nederlandse oplossingen voor wereldwijde uitdagingen."

"De Nederlandse groente- en fruitsector loopt wereldwijd voorop in duurzaam en gezond produceren. Dat zie je terug in de lage hoeveelheid residuen op groenten en fruit. Nederland scoort significant beter dan andere landen. Maar er zijn nog stappen te maken. Minder gebruik van voor bijen schadelijke bestrijdingsmiddelen, meer biologische bestrijders. Binnen- en buitenlandse supermarkten, evenals consumenten, vragen daarnaar. Samenwerken in de keten is in mijn ogen de belangrijkste weg naar succes."

Sijas P. Akkerman
Hoofd Voedsel, Natuur & Milieu

Voedselzekerheid en voedselveiligheid zullen de kernthema's worden van de 21^e eeuw. Met alle voedselschandalen in gedachten zijn transparantie, echtheid en voedselveiligheid van groot belang voor iedere consument. Strenge eisen tijdens productie, verwerking en distributie van groenten en fruit dragen bij aan veilige producten. De wet schrijft voor dat ieder bedrijf zelf verantwoordelijk is voor de veiligheid van zijn producten. Daarbij hoort ook de inventarisatie van risico's en het nemen van beheersmaatregelen. Om de effectiviteit daarvan te checken, zijn bedrijven verplicht onderzoek te doen naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen. De groente- en fruitsector heeft dat collectief geregeld via de onafhankelijke stichting Food Compass. Het GroentenFruit Huis coördineert in samenwerking met de ketenpartners het risico- en crisismanagement voor de voedingstuinbouw.

TRENDS IN VOEDINGS- LAND: SMAKELIJK, GEZOND, ECHT EN DUURZAAM

“Fit is het nieuwe rijk”, zei voormalig topschaatser Erben Wennemars bij De Wereld Draait Door. De hang naar gezondheid en kwaliteit van leven is duidelijk waarneembaar als trend en gezonde voeding speelt daarin een sleutelrol. Groenten en fruit zijn beschikbaar voor iedere beurs. De uitdaging is nu om de consument te verleiden om gezonde gewoontes in te bouwen in de dagelijkse routine.

Mensen willen weten waar hun eten vandaan komt, wat er in hun eten zit en geven meer en meer de voorkeur aan natuurlijk eten uit de buurt. Groenteproducten direct van de teler winnen terrein. Maar ook nieuwe spelers die alle ingrediënten voor een complete maaltijd thuis bezorgen, bedienen een groeiende groep die gezond en lekker eten niet wil uitruilen tegen gemak. Authentiek is een woord dat al jaren opgang doet in voedingsland.

MENSEN WILLEN WETEN WAAR HUN ETEN VANDAAN KOMT, WAT ER IN HUN ETEN ZIT EN GEVEN MEER EN MEER DE VOORKEUR AAN NATUURLIJK ETEN UIT DE BUURT.

“Groenten en fruit zijn deel van de oplossing. Als we het voor elkaar kunnen krijgen dat mensen meer groenten en fruit eten en minder dierlijk eiwit, doen we iets goeds voor de gezondheid én het milieu. De sector lijkt zijn eigen maatschappelijke belang nog maar nauwelijks te bevatten. Maar er is vooruitgang! De sector moet zijn vriendenkring nodig uitbreiden, bijvoorbeeld naar de gezondheidszorg. Dat we de wereld beter kunnen eten is een fascinerende gedachte.”

Frank Kalshoven
Directeur De Argumentenfabriek

De comeback van ‘vergeten’ groenten als aardpeer, koolrabi, pastinaak en schorseneren is wat dat betreft een teken aan de wand. ‘Dutch Cuisine’ is het initiatief van een aantal topchefs om de Nederlandse keuken te herontdekken. Bij de Dutch Cuisine is de hoofdrol weggelegd voor verse groenten op het bord.

Foodkanalen gaan steeds meer in elkaar over. Supermarkten bieden producten aan voor onderweg of richten een eethoek in. Bij de Markthal in Rotterdam kun je zowel boodschappen doen als lekker eten. Verschillende steden hebben dergelijke voedselmarkten waar de kwaliteit en diversiteit van het aanbod bovenaan staan. Boodschappen doen wordt een ware belevenis.

Gezond, gevarieerd, transparant en duurzaam zijn de woorden die bovenstaande trends kenschetsen. De consument wil gevarieerder, gezonder en tegelijkertijd lekker eten. De groente- en fruitsector is helemaal ingericht om aan die wens te voldoen.

DE PRODUCTIEWAARDE VERSE GROENTEN EN FRUIT VAN NEDERLANDSE TELERS WAS IN 2014

€ 2,9 MILJARD.

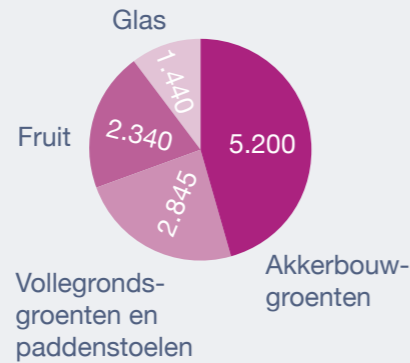
(Bron: LEI)

NEDERLAND IS WERELDWIJD DE **NUMMER 1** EXPORTEUR VAN VERSE GROENTEN EN **NUMMER 4** VAN VERS FRUIT.

(Bron: Comtrade / Fruit & Vegetable Facts 2013)

AANTAL TEELT-BEDRIJVEN

(Bron: CBS 2014)

IN 2014 HEEFT EEN RECORD AAN EXPORT VERSE GROENTEN EN FRUIT VAN NEDERLANDSE BODEM PLAATS-GEVONDEN VAN

3,15 MILJARD KILO.

(Bron: KCB)

DE NEDERLANDSE GROENTE- EN FRUITSECTOR IS WERKGEVER VAN BIJNA

130.000 MENSEN.

(Bron: Productschap Tuinbouw 2012)

MEEST GEGETEN VERSE GROENTEN EN FRUIT IN NEDERLAND

1 Tomaat	1 Appel
2 Ui	2 Sinaasappel
3 Komkommer	3 Banaan
4 Wortel	4 Mandarijn
5 Bloemkool	5 Peer

(Bron: GFK 2014; in kilo's)

DE PRODUCTIE VAN VOLLEGRONDS-GROENTEN IS SINDS 2000 IN KILO'S MET

BIJNA **25%** GESTEGEN EN DIE VAN GLASGROENTEN MET BIJNA **30%.**

(Bron: CBS 2013)

NEDERLAND IS PER HECTARE GROENTE-TEELT BIJNA TWEE KEER ZO PRODUCTIEF ALS HET EU-GEMIDDELDE, MAAR VERBRUIKT VEEL MINDER WATER.

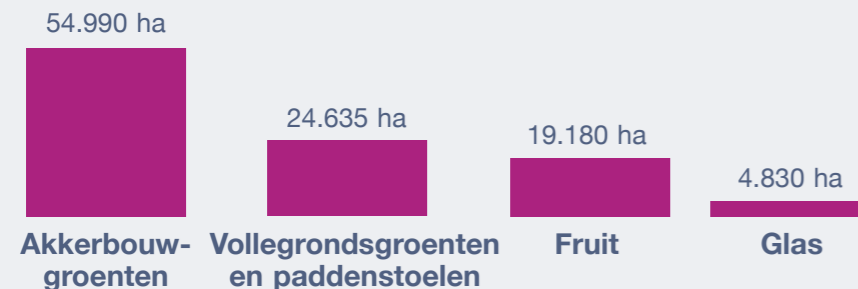
(Bron: FAO Statistical Yearbook 2014)

NEDERLAND DE NUMMER 1 VAN DE WERELD IN EXPORT VAN

(Bron: Comtrade / Fruit & Vegetable Facts 2013; in waarde)

104.000 HECTARE VOOR GROENTE- EN FRUITTEELT

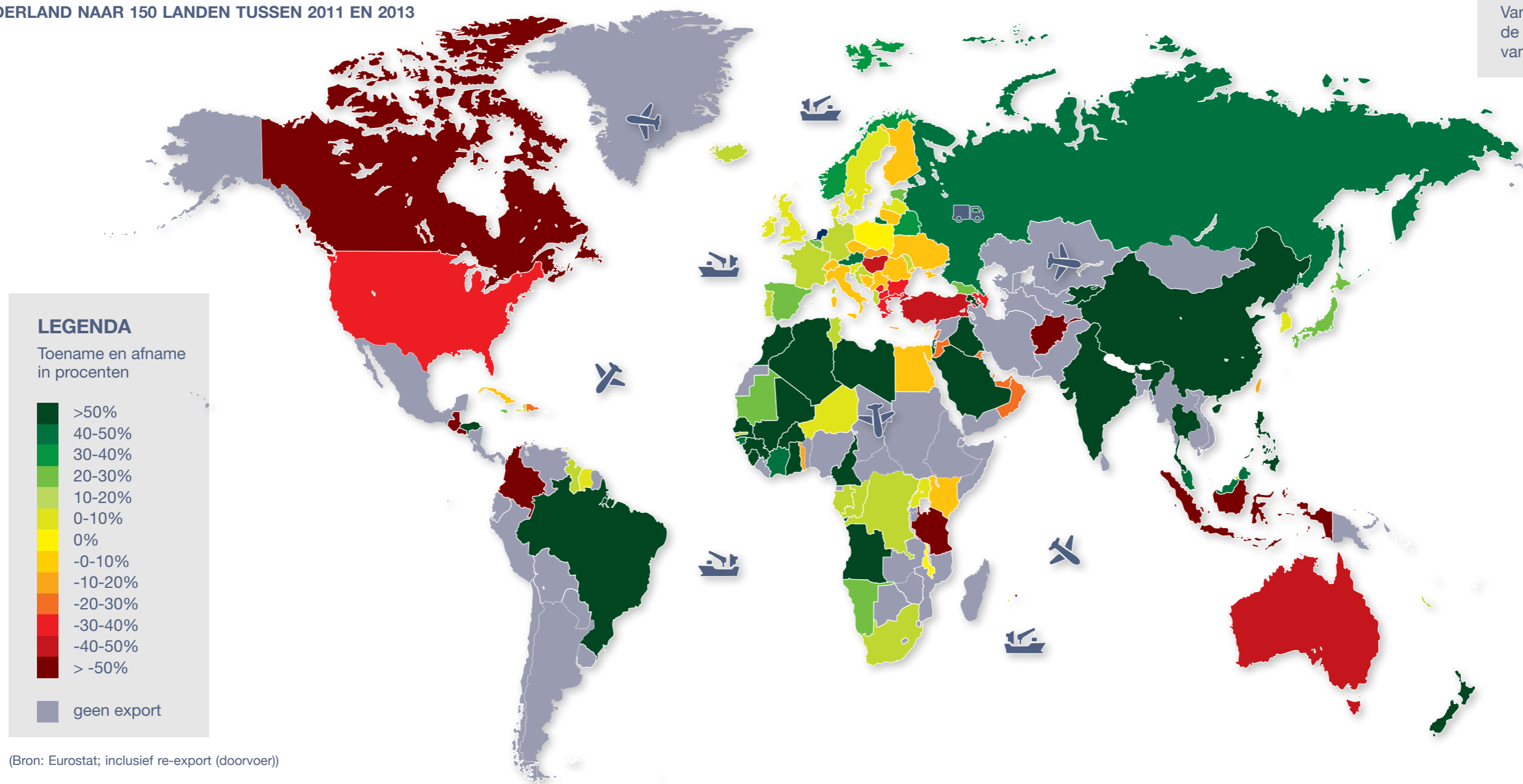

(Bron: CBS 2014)

TOE- EN AFNAME EXPORTWAARDEN VERSE GROENTEN EN FRUIT

UIT NEDERLAND NAAR 150 LANDEN TUSSEN 2011 EN 2013

Vanaf zomer 2014 vond vanwege de boycot een forse afname plaats van de export naar Rusland.

FRESH CORRIDOR: MULTIMODAAL VERVOER VAN GROENTEN EN FRUIT

PRODUCENT VOOR EUROPA, LEVERANCIER VAN DE WERELD

Nederland is een wereldspeler in de handel van groenten en fruit. Dat vraagt om goed gestroomlijnde logistiek. Nederland is verantwoordelijk voor zes procent van de wereldhandel in fruit en 16 procent van de wereldhandel in groenten. De gunstige ligging, goede infrastructuur en goede logistieke voorzieningen met professionele distributiebedrijven, hebben ervoor gezorgd dat Nederland een belangrijke draaischijf is. Nederland is een belangrijke toegangspoort voor Europa van veel groenten en fruit, maar dat blijft niet vanzelf zo.

Nederland biedt een totaalassortiment van producten waar bijna geen ander land aan kan tippen. Dit komt door de combinatie van in Nederland geproduceerde producten met de import van versproducten uit meer dan honderd landen.

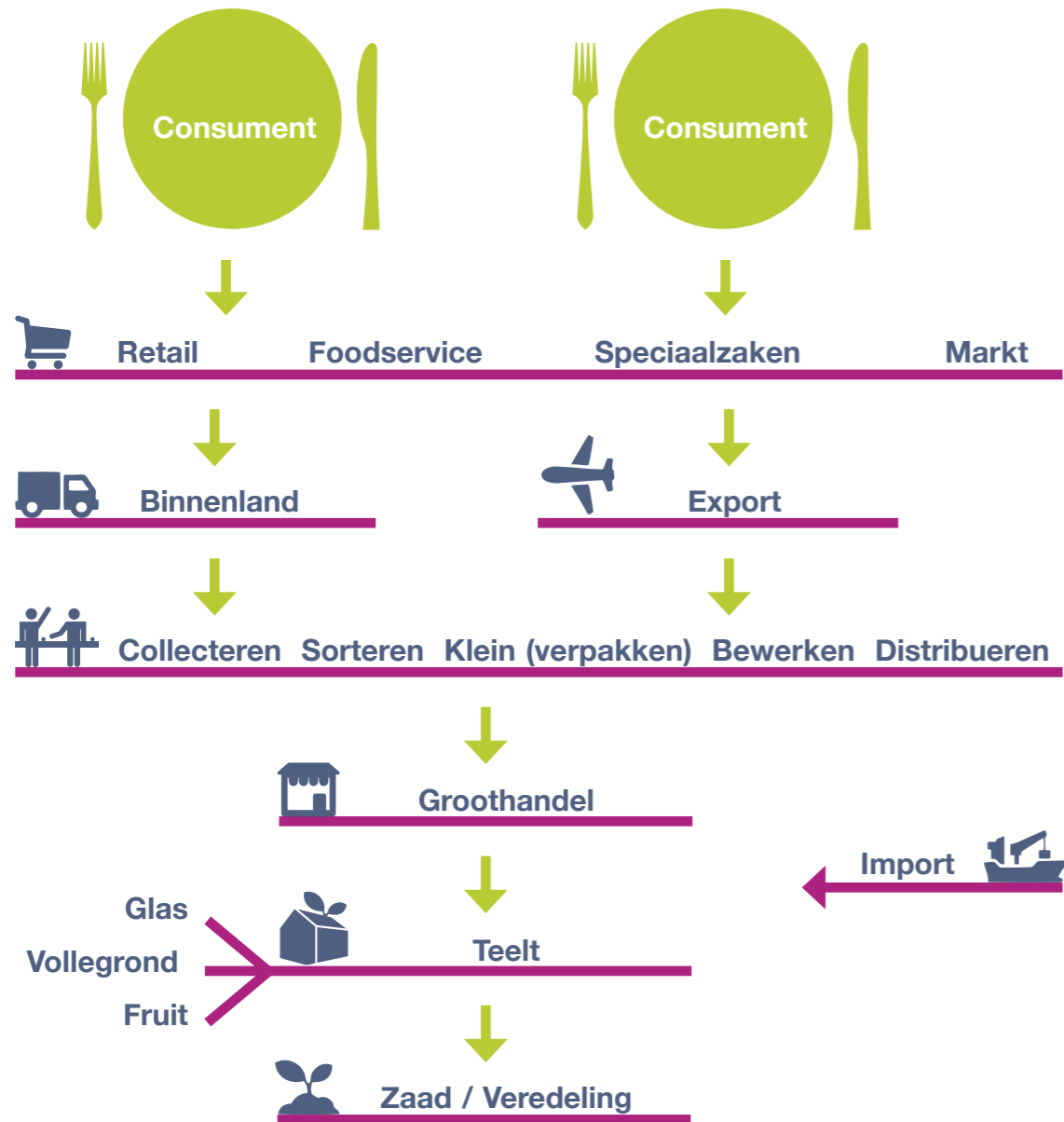
Nederland is specialist in het samenstellen en distribueren van productstromen, inclusief het collecteren, (her)verpakken en verwerken. Daar zit veel toegevoegde waarde van het Nederlandse groente- en fruitcluster. De verwachting is dat de huidige draaischijffunctie van Nederland zal opgaan in een Europees netwerk van veredeling, productie, import, collectie, handel, verwerking, marketing, distributie en dienstverlening.

“De haven van Rotterdam ontvangt jaarlijks ruim 8,5 miljoen ton koel- en vrieslading, waarvan ruim negentig procent in containers. Deze lading is van groot strategisch belang voor spelers in de haven, én voor de BV Nederland. Wij willen samen met de bedrijven de vooraanstaande positie van Nederland in de koel- en vriessector verder versterken.”

Emile Hoogsteden
Directeur Containers, Breakbulk & Logistiek
Havenbedrijf Rotterdam NV

In het drukke Nederland is een gestroomlijnde logistiek niet altijd vanzelfsprekend. Het meerjarig programma Fresh Corridor had tot doel oplossingen te bieden voor de toenemende verkeersdrukke en CO₂-uitstoot en tegelijkertijd de concurrentiekracht van de sector te versterken. Het vervolg op Fresh Corridor levert de bouwstenen voor internationale netwerken voor vervoer over weg, water en spoor. Dit versterkt de concurrentiekracht en is beter voor het milieu!

**NEDERLAND IS SPECIALIST IN HET
SAMENSTELLEN EN DISTRIBUTUEN
VAN PRODUCTSTROMEN.**

DE KRACHT VAN DE KETEN

De concurrerende positie in de wereld van de Nederlandse groente- en fruitsector is mede te danken aan de nauwe samenwerking in de keten. Zaadveredelaars, telers, toeleveranciers, kassenbouwers, kennisinstellingen, groothandel, logistiek en detailhandel vormen samen een krachtig en innovatief cluster. De partijen in de keten weten elkaar gemakkelijk te vinden en zijn goed op elkaar ingespeeld. Het model van de 'Gouden Driehoek', waarbinnen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen nauw samenwerken, werkt ook in de groente- en fruitsector goed.

Geografisch zijn er enkele hotspots aan te merken in Nederland. Van de zes Nederlandse Greenports zijn er drie van belang voor de groente- en fruitsector. Dit zijn Greenport Noord-Holland Noord, Greenport Westland-Oostland en Greenport Venlo. Onderdeel van Greenport Noord-Holland Noord is de zogenaamde 'Seed Valley' in West Friesland. Dit wordt gezien als

ZAADVEREDELAARS, TELERS, TOELEVERANCIERS, KASSENBOUWERS, KENNISINSTELLINGEN, GROOTHANDEL, LOGISTIEK EN DETAILHANDEL VORMEN SAMEN EEN KRACHTIG EN INNOVATIEF CLUSTER.

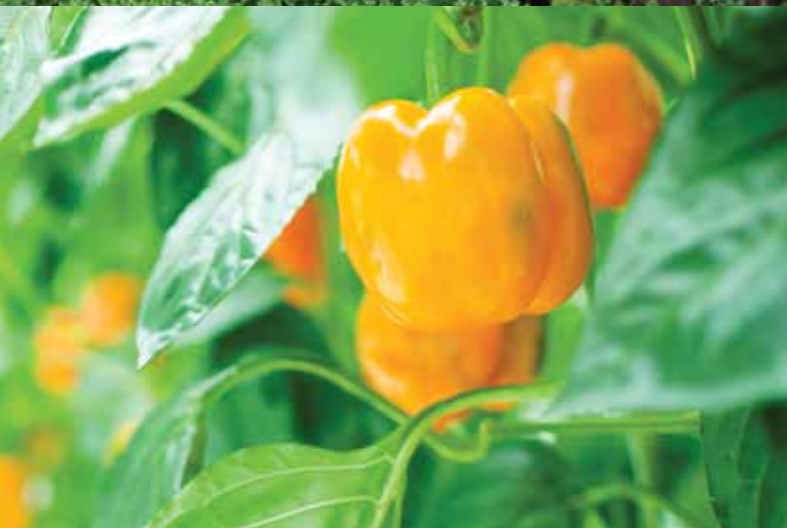
een mondiaal middelpunt als het gaat om plantenveredeling en zaadtechnologie. Nederlandse veredelingsbedrijven hebben wereldwijd een hele sterke positie.

"Voor 'Retail Nederland' is focus op aardappelen, groenten en fruit (AGF) meer dan belangrijk. AGF heeft unieke eigenschappen, die bij geen andere categorie te vinden zijn, zoals een zeer positief imago vanwege de relatie met vers en gezond. Het is de grootste en meest renderende categorie van de supermarkt met veel groeipotentie, mede door trends als gezondheid, vers en convenience! Ook voor retailers is de afdelingsbijdrage van AGF méér dan gezond. Meer omzet heeft een positief effect op het rendement."

Sjaak de Korte
SDK Retail Advies

Het Westland is, met bijna 2.500 hectare, het grootste aaneengesloten glastuinbouwgebied ter wereld. Op de helft van dit oppervlak worden glasgroenten geteeld. Het gebied rond Venlo is sterk gericht op agrologistiek. De Betuwe en Zeeland maken geen onderdeel uit van de Greenports, maar onderscheiden zich op het terrein van de fruitteelt. Regio Barendrecht is een belangrijk cluster voor de verkoop van groenten en fruit.

Het belangrijkste afzetkanaal voor groenten en fruit is de supermarkt. Van alle groenten en fruit die we in Nederland produceren of importeren, komt zeventig procent op het schap van de supermarkt terecht. Tien procent gaat naar speciaalzaken en de ambulante handel (markt), en twintig procent naar de foodservice zoals horeca en catering. Daarnaast is het online verkopen en bestellen van verse groenten en fruit in opkomst.

STEEDS DUURZAMER, VAN GROND TOT MOND

Consumenten kiezen steeds vaker voor duurzame en biologisch geteelde producten. Onder aanvoering van de huidige twintigers gaan consumenten in 2040 voor gemak, gezond, gevarieerd, vers, lekker en verantwoord.

In het project 'Verduurzaming van groente- en fruitketens, van grond tot mond' werken alle partners in de keten aan verschillende duurzaamheidsthema's, zoals gewasbescherming en residuen, waterverbruik, energieverbruik, CO₂-reductie, afvalpreventie en het tegengaan van verspilling. Het aantal overschrijdingen van de maximaal toegestane gehalten van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland en de EU is zeer gering. Groenten en fruit uit Nederland zijn veilig.

IN 2020 MOETEN CONSUMENTEN EROF KUNNEN VERTROUWEN DAT ALLE VERSE GROENTEN EN FRUIT IN DE SUPERMARKTEN DUURZAAM GEPRODUCEERD ZIJN.

De sector is al jaren bezig met het verduurzamen van de teelt en distributie. Zo is de energie-efficiëntie in de glastuinbouw sinds 1990 verdubbeld. Hierdoor is, ondanks de productiestijging, de CO₂-uitstoot met een kwart gedaald. Het aandeel duurzame energie stijgt

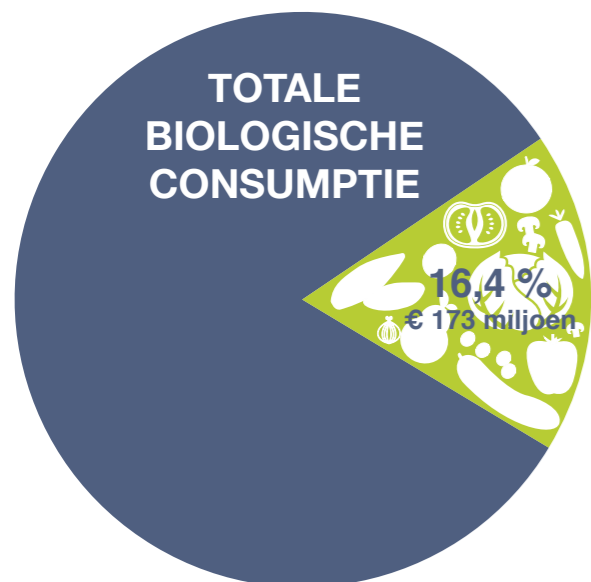
"In de Nederlandse tuinbouwsector gaan duurzaamheid en kwaliteit hand in hand. Dat is een belangrijk onderscheid ten opzichte van andere landen. De enorme passie waarmee deze oer-Hollandse producten geteeld worden, draagt bij aan innovatie, duurzaamheid en gezondheid en dat is iets waar we trots op mogen zijn."

Jan Zegwaard
Commercieel directeur Greenco,
producent en verpakker van snackgroenten

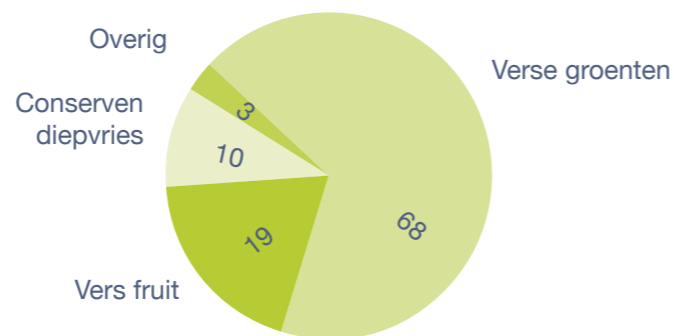
gestaag en is nu 2,9 procent. Met de gehele sector zijn er bindende meerjarenafspraken gemaakt over energie-efficiency. Ook zijn er diverse aardwarmteprojecten in uitvoering. Aardwarmte is ondergrondse warmte in diepere aardlagen (dieper dan 1500 meter). Uit berekeningen blijkt dat de sector met aardwarmte ten minste tien procent op het verbruik van fossiele brandstof kan besparen.

In 2015 heeft de sector een branche verduurzamingsplan (BVP) gelanceerd. Hierin zijn doelen tot 2018 geformuleerd op het gebied van transport- en consumentenverpakkingen. Voorbeelden zijn het vervangen van bananendozen door duurzame bananenkrapkappen, het verlengen van de houdbaarheid van producten door verpakkingen en het reduceren van het kunststofgebruik voor consumentenverpakkingen.

Samen met diverse betrokkenen heeft de groente- en fruitsector het 'Convenant verduurzaming inkoop verse groente en fruit' van Initiatief Duurzame Handel (IDH) geïnitieerd. Hierin staat dat consumenten er in 2020 op moeten kunnen vertrouwen dat alle verse groenten en fruit in de supermarkten duurzaam geproduceerd zijn.

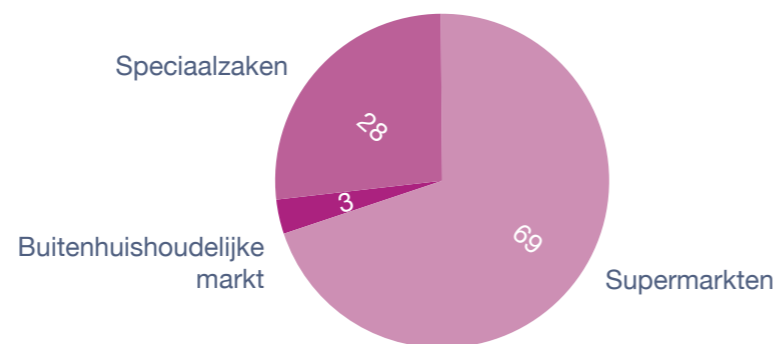

BIOLOGISCHE CONSUMPTIE GROENTEN EN FRUIT IN %

(Bron: Bionext 2013; in miljoen euro's)

BESTEDING AAN BIOLOGISCHE AGF-PRODUCTEN PER VERKOOPKANAAL IN %

(Bron: LEI 2013)

BIOLOGISCH GROEIT DOOR

De populariteit van biologische producten - en met name groenten en fruit - is snel toegenomen de afgelopen jaren. Dit blijkt uit een groei in consumptie in 2013 van 10,5 procent voor biologische groenten en 9,2 procent voor biologisch fruit, ten opzichte van 5,4 procent voor alle biologische producten.

Gezamenlijk consumeerden we in Nederland in ditzelfde jaar voor een waarde van € 173 miljoen aan biologische groenten en fruit. Dit is 16,4 procent van alle biologische verkoop. In 2013 passeerde de totale consumptie van biologische producten in Nederland de 1 miljard eurogrens. Biologische groenten en fruit hebben een belangrijke positie omdat het de eerste productgroepen zijn waarvan consumenten een biologische variant kopen. Het merendeel van de biologische groenten en fruit wordt in de supermarkt gekocht, gevolgd door de speciaalzaken.

GROENTEN EN FRUIT ZIJN DE EERSTE PRODUCTGROEPEN WAARVAN CONSUMENTEN EEN BIOLOGISCHE VARIANT KOPEN.

"De biologische groente- en fruitsector in Nederland behoort wereldwijd tot de top. Onze biotelers zijn in staat om volgens de strengste private normen, zoals Bioland en Naturland uit Duitsland en BioSuisse uit Zwitserland, te produceren. De biohandel is in staat om haar producten breed te vermarkten in binnen- en buitenland, met aanvullingen van biologische AGF-producten uit alle windstreken. De vraag naar biologisch gaat mondiaal explosief stijgen. Dat biedt volop kansen voor de Nederlandse AGF-sector, omdat vers voorop loopt in die groei."

Bavo van den Idsert
Directeur Bionext

De totale handelswaarde van de export van biologische groenten en fruit is in 2014 door de branchevereniging van de biologische sector Bionext vastgesteld op € 372,4 miljoen. Duitsland is met een aandeel van veertig procent de belangrijkste afzetmarkt. In Europa is Nederland marktleider in biologische spinazie, erwten, bonen, wortels en uien. Nederland is een belangrijke producent van biologische groenten voor de verwerking in babyvoeding, diepvriesproducten en conserven. De export van biologische kasgroenten steeg het afgelopen jaar met tien procent en is daarmee de grootste groeier in export.

ICT- TOEPASSING

VOOR HET UITWISSELEN VAN
DATA IN DE KETEN

BELICHTE KAS

VOOR JAARROND AANBOD

AARD- WARMTE

VOOR DUURZAME VERWARMING
VAN DE KASSEN

INNOVEREN IN HET CLUSTER

De groente- en fruitsector vormt een hoogwaardig innovatiecluster. De tomaten en aardbeien die vandaag worden gegeten zijn niet dezelfde als die van tien jaar geleden. Gespecialiseerde plantenveredelingsbedrijven ontwikkelen continu nieuwe groente- en fruitrassen die beter bestand zijn tegen ziekten en plagen, een hogere opbrengst geven en een betere smaak hebben. Maar ook in de teelt zelf en in de verslogistiek worden nog steeds grote stappen gezet.

De meeste bedrijven in de groente- en fruitsector behoren tot het midden- en kleinbedrijf. Zij zijn in staat snel te schakelen en innovaties te realiseren. Zo is tomatenteler Duijvestijn uit Pijnacker in februari 2015 door een internationale jury tot beste tomatenteler ter wereld uitgeroepen, vanwege zijn duurzame manier van werken. Een aantal financiële instellingen heeft een lange traditie in de sector en is bereid middelen beschikbaar te stellen om innovaties mogelijk te maken.

DOORLOPEND KOMEN ER NIEUWE RASSEN EN VARIËTEITEN OP DE MARKT.

Innovatie in de sector omvat onder andere slimmere logistiek, groter productonderscheid, het creëren van meer eetmomenten, het stimuleren van een gezonde voedselkeuze, het vormen van allianties, het verlagen van fytosanitaire risico's en het verduurzamen van de productie.

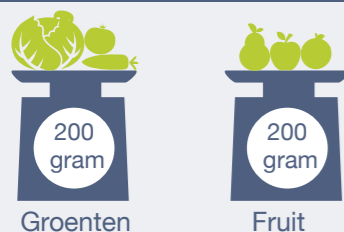
"De groente- en fruitsector is een zeer innovatieve en ondernemende sector, en heeft een dominante internationale positie. Daarmee is de sector belangrijk voor de economie en werkgelegenheid van ons land."

Ruud Huirne
Directeur Food & Agri Rabobank Nederland

De groente- en fruitsector valt zowel onder de Topsector Agrofood als de Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen. Bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid werken hard aan de oplossingen voor de uitdagingen van morgen. Innovatieve ICT-toepassingen maken het mogelijk grote hoeveelheden data optimaal uit te wisselen in de keten. Met informatie over bijvoorbeeld consumentenervaringen of marktgegevens, kunnen we de marktgerichtheid van de sector versterken en uiteindelijk de consument beter van dienst zijn. Het GroentenFruit Huis en Frug I Com werken samen aan het project BIGt&u, waarin data efficiënt en gestandaardiseerd beschikbaar gemaakt worden.

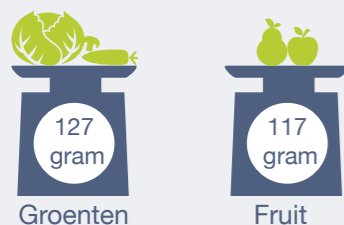
ALS WE IN NOORD-WEST EUROPA* DE AANBEVOLEN DAGELIJKSE HOEVEELHEID GROENTEN EN FRUIT ZOUDEN ETEN DAN BETEKENT DAT VOOR NEDERLAND...

AANBEVOLEN IN NEDERLAND

(Bron: Voedingscentrum)

HUIDIGE CONSUMPTIE IN NEDERLAND

(Bron: RIVM)

... ADDITIONELE WERKGELEGENHEID

120.000 MENSEN

(Bron: RIVM, CBS, Eurostat, LEI)

... EXTRA BENODIGD VOLUME GROENTEN

3,4 MILJARD KILO VOLUME FRUIT

2,8 MILJARD KILO

(Bron: RIVM, CBS, Eurostat, LEI)

... EXTRA BENODIGD AREAAL

160.000 HA

(Bron: RIVM, CBS, Eurostat, LEI)

*Duitsland, Verenigd Koninkrijk, België, Polen, Zweden, Denemarken, Noorwegen, Ierland, Finland, Nederland.

... EXTRA HANDELSWAARDE

7,2 MILJARD EURO

(Bron: RIVM, CBS, Eurostat, LEI)

Ramingen gebaseerd op berekeningen van Berenschot, waarbij gebruik is gemaakt van een combinatie van bronnen (o.a. FreshFel, exportstatistieken, RIVM).

DE ECONOMISCHE UITDAGING

De Nederlandse groente- en fruitsector vervult een wereldwijde behoefte aan veilig, gezond en smakelijk eten. De sector is hierin een wereldspeler. Met name in Azië zijn er enorme groei-mogelijkheden, de consumptie van groenten en fruit stijgt daar explosief. In Nederland is de sector goed voorgesorteerd om aan deze stijgende vraag te voldoen. Echter, het verkrijgen van toegang tot nieuwe markten is geen sinecure. Zo heeft het bijvoorbeeld vijf jaar geduurd voordat een overeenkomst is getekend over de export van Nederlandse peren naar China. Dergelijke trajecten zijn echt een kwestie van een lange adem.

Het GroentenFruit Huis zet zich in om grenzen wereldwijd te openen voor Nederlandse producten. Zo wordt er gewerkt aan een protocol voor paprika-export naar China, is de Braziliaanse markt recent opengesteld voor Nederlandse peren en vinden Nederlandse uien sinds 2014 ook hun weg naar Indonesië en Panama. Om nieuwe markten te betreden, is samenwerking tussen bedrijfsleven en overheid cruciaal.

IN AZIË ZIJN ER ENORME GROEI-MOGELIJKHEDEN, DE CONSUMPTIE VAN GROENTEN EN FRUIT STIJGT DAAR EXPLOSIEF.

"Nederland heeft de meest omvangrijke en gevarieerde stroom groenten en fruit ter wereld. Als we daar waarde aan toevoegen voor consument en samenleving, dan mag je met recht spreken over een van de meest veelbelovende maakindustrieën van ons land."

Gert Mulder
Directeur GroentenFruit Huis

Al enige tijd is er sprake van consolidatie in de sector. Wel is de totale productie gegroeid terwijl het aantal bedrijven is afgenomen. Door schaalvergroting en snelle innovatie weet Nederland de sterke positie op het wereldtoneel vast te houden. Toch is de sector ook kwetsbaar. Geopolitieke verhoudingen en issues rond voedselveiligheid kunnen de toegang tot bepaalde markten volledig op slot zetten.

De belangrijkste economische en maatschappelijke uitdaging waar we voor staan, is om de consument meer groenten en fruit te laten eten. Dit heeft zowel invloed op de kwaliteit van leven, als een grote maatschappelijke impact op bijvoorbeeld zorgkosten en werkgelegenheid.

EEN GEZONDE TOEKOMST

Waarom is de consument steeds minder groenten en fruit gaan eten in de afgelopen jaren? Deze vraag leent zich voor een verdiepend consumentenonderzoek in Nederland, Duitsland en Engeland. In dit onderzoek wordt onder andere gekeken naar veranderende aankooppatronen, eetpatronen en kooktechnieken. Ook de positie, barrières en kansen van verbouwde groenten komen aan bod.

Tegen een achtergrond van sterk stijgende zorgkosten loont het om in te zetten op preventie door gezond eten. De groente- en fruitsector is op verschillende terreinen actief om de consumptie van groenten en fruit te stimuleren. In verschillende publiek-private samenwerkingen met overheid, kennis- en gezondheidsinstellingen en bedrijven neemt de sector de handschoen op.

DE GROOTSTE GEZONDHEIDSWINST IS TE BEHALEN DOOR KINDEREN TE LEREN DAT GROENTEN EN FRUIT EEN ONMISBAAR ONDERDEEL ZIJN VAN HET DAGELIJKSE EETPATROON.

Zo is een pilot Werkfruit gestart om mensen die zwaar fysiek werk doen of in ploegendienst werken, meer fruit te laten eten. De grootste gezondheidswinst is

“Vroeg in het leven starten met groenten eten, is de kapstok voor een gezonde levensstijl en een gezonde toekomst. Kinderartsen hebben niet alleen een curatieve, maar ook een preventieve taak. Samenwerking met de groente- en fruitsector geeft de unieke kans om samen de handen ineen te slaan om de consumptie van groenten en fruit te bevorderen.”

Koen Joosten,
Kinderarts Erasmus MC Sophia

natuurlijk te behalen door kinderen te leren dat groenten en fruit een onmisbaar onderdeel zijn van het dagelijkse eetpatroon. In het pilot-project ‘Veggie Time’ wordt een extra groentemoment op kinderdagverblijven gecreëerd en het project ‘Canteen Change’ vergroot het aanbod van groenten en fruit in schoolkantines.

Alleen een gezonde sector kan optimaal bijdragen aan een gezonde toekomst. Het GroentenFruit Huis biedt bedrijven consumentenkennis waardoor zij zich meer kunnen richten op onderscheid en toegevoegde waarde. Tijdens themabijeenkomsten voor de sector kunnen bedrijven inspiratie en consumentenkennis opdoen, om daarmee de consumptie van groenten en fruit te vergroten. Ook het vormen van allianties met andere partijen is onderdeel van de strategie. Zo organiseert het GroentenFruit Huis in 2015 een GroenteCongres in samenwerking met de gezondheidszorg.

Horeca- en cateringbedrijven gaven in de afgelopen twee jaar bijna **20% MEER** uit aan verse groenten en fruit.

(Bron: Foodstep 2015)

COLOFON

Dit is een brochure van het GroentenFruit Huis
26 maart 2015

Deze publicatie is een coproductie van:

GroentenFruit Huis
Adviesbureau Berenschot
Schuttelaar & Partners

Drukwerk:

Hendrix N.V.
Gedrukt op FSC-papier

Met dank aan Harvest House, Fetfit (Frank van der Burg)
en Frug I Com voor het aanleveren van foto's.

Voor deze brochure is gebruik gemaakt van de meest recente
statistische bronnen. Bewerkingen op deze data zijn uitgevoerd
door adviesbureau Berenschot.

**GROENTEN EN FRUIT ZIJN EEN BELANGRIJKE
PIJLER VAN DE NEDERLANDSE ECONOMIE
EN TEVENS ONMISBAAR VOOR EEN GEZOND
EN VITAAL LEVEN.**

WWW.GROENTENFRUITHUIS.NL